

bav. Ljubav bez potpunog predavanja nije ljubav. To je nešto nepotpuno, sakato. To još uvek nije ništa. Mene u prvom redu i pre svega zanima čovek koji je spreman da žrtvuje svoj položaj i svoje ime bez obzira na li to da li se žrtva prinosi u ime duhovnih principa, pomoći bližnjem, sopstvenog spasenja ili pad svega toga zajedno. Takav korak je u potpunoj suprotnosti s koristoljubljen koje je svojstveno „normalnoj“ logici. Takav podvig protivreći materijalističkim pogledima na svet i zakonitostima koje u njemu vladaju. On je često nelogičan i nepraktičan. Ali ipak, ili upravo zbog toga, postupci čoveka koji se žrtvuje unose suštinske promene kako u sudbine ljudi tako i u tok istorije. Objektivna stvarnost u kojoj on živi predstavlja svojevrsnu, specifičnu sliku protivrećnu empirijskim obrascima našeg iskustva koji pritom nisu daleko od istine. Rekao bih čak da su više nego blizu. To me je postepeno, korak po korak, vodilo do ostvarenja moje želje da snimim dugometražni film o čoveku koji je nezavisan zato što zavisi od drugih, koji je slobodan i upravo zbog toga nije oslobođen onog najvažnijeg: ljubavi. I što sam jasnije uviđao žig materijalizma na licu naše planete (bilo da je reč o Istoku ili Zapadu), što sam se više suočavao s ljudskom nesrećom, što sam češće sretao ljude podložne raznim psihozama koje svedoče o njihovoj nesposobnosti i nespremnosti da shvate zašto je za njih život izgubio svaku draž i vrednost, zašto im je tako tesno u sopstvenoj koži, to je neodoljivija bila moja želja da taj film proglasim svojih najvažnijim delom. Savremeni čovek stoji na prekretnici, pred njim je dilema: nastaviti život slepog potrošača, skupljača materijalnih dobara koji zavisi od neumoljivog napretka novih tehnologija, ili tražiti i pronaći put ka duhovnoj odgovornosti koja bi se na kraju mogla

pretvoriti u spasonosnu realnost ne samo za njega lično nego i za društvo u celini, to jest vratiti se Bogu. Čovek mora sam da donese tu odluku i samo on može da nađe put k normalnom duhovnom životu.¹ Upravo ta odluka može biti korak ka sticanju svesti o odgovornosti pred društvom. Taj korak i jeste žrtva, to je hrišćanska predstava o samopožrtvovanju. Iako često izgleda da čovek odgovornost za svoje prebacuje na neke „objektive zakone“ koji o svemu odlučuju umesto njega. Ja mislim da savremeni čovek, u većini slučajeva posmatrano, nije spreman za odricanja i neće se odreći sebe i svog sistema vrednosti zarad drugih ljudi u ime Velikog. Važno pre bi se moglo reći da bi radije sebe pretvorio u robota. Duboko sam uveren da ideja žrtve, jevanđelske ljubavi prema bližnjem u današnje vreme nije popularna, čak i više od toga – od nas niko niti očekuje niti traži samopožrtvovanje. To je ili „idealistično“ ili nepraktično. Ali kao rezultat takvog stanja pred sobom imamo gubitak individualnosti u korist javno promovisanog egocentrizma, pretvaranje međuljudskih odnosa u besplodnu komunikaciju ne samo među pojedincima nego i grupama ljudi, i što je najstrašnije od svega, gubljenje svake mogućnosti za spasonosni povratak duhovnom životu dostojnom čoveka. Umesto duhovnog, mi veličamo materijalni život i njegova takozvana dobra. Navešću jedan primer koji potvrđuje moju tvrdnju da je svet ogrezao u materijalizam.

¹ A ko kaže da je naš zemaljski život predodređen za sreću, a ne za nešto mnogo važnije? (Samo ako se promeni smisao pojma sreće, ali to nije moguće.) Pokušajte to da objasnite materijalistima! Ni na Istoku, ni ovde na Zapadu, neće vas shvatiti i potrudite se da vas ismeju. Ne govorim od Dalekog istoka. (prim. aut.)